

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache,

Judecători: Nadejda Toma și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpat și de către avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Bălți din 11 aprilie 2016, și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Vitebschi Maxim Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx, originar din or. Cahul, domiciliat în mun. Bălți, str. Xxxxx nr.x.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.12.2015 – 11.04.2016;

Instanța de apel: 03.06.2016 – 21.09.2016;

Instanța de recurs: 18.11.2016 – 08.02.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 11 aprilie 2016, Vitebschi Maxim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 8 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Măsura preventivă sub formă de arest preventiv aplicată inculpatului a fost menținută până la intrarea sentinței în vigoare.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Bodnariuc Ion a fost admisă în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a constatat că, Vitebschi Maxim la data de 01.08.2015, în jurul orei 02⁰⁰, aflându-se în preajma grădiniței de copii, amplasată în mun. Bălți pe str. Strîi, acționând cu intenția îndreptată spre sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, s-a apropiat de cet. Bodnariuc Ion, ce trecea pe lângă grădinița de copii, și cet. Vitebschi Maxim l-a atacat pe ultimul din spate, aplicând violența, periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, lovindu-l cu o piatră în regiunea tâmpiei a capului, ca rezultat, cauzându-i cet. Bodnariuc Ion, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 352D din 05.09.2015, leziuni corporale ușoare, și după ce cet. Bodnariuc Ion a căzut jos, a sustras de la el din buzunarul cămășii un telefon mobil model "Samsung Solid" cu IMEI 356092058189207, la prețul de 1000 lei, în care se afla cartela sim „Orange” cu

nr.069410777 la prețul de 50 lei și din mâinile acestuia a smuls un pachet de culoare albastră la prețul de 9 lei, o umbrelă de culoare neagră la prețul de 50 și un tester electric la prețul de 50 lei, după ce cu cele sustrase s-a eschivat de la locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate Bodnariuc Ion o daună în proporții considerabile în valoare de 1169 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a recalifica acțiunile inculpatului, invocând următoarele temeuri:

- fiind audiat inculpatul a recunoscut faptul sustragerii telefonului mobil de la partea vătămată, explicând instanței acțiunile întreprinse și căindu-se sincer pentru fapta comisă.

A menționat apelantul că probele anexate la dosar nu confirmă faptul comiterii de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Însăși partea vătămată a declarat în ședința de judecată că a fost ajutat de un tânăr ca să meargă acasă, circumstanță care nu a fost fixată de ofițerul de urmărire penală.

Totodată partea vătămată a declarat că nu cunoaște exact dacă inculpatul i-ar fi aplicat leziunile corporale.

Potrivit declarațiilor martorului Bodnariuc T., depuse în cadrul urmăririi penale, deși ultima a declarat despre o bucată de bordură cu greutatea de 4,5 kg, însă în sentință este indicat faptul, că lovitura a fost cu o piatră, iar alte probe care ar confirma vinovăția inculpatului, la materialele cauzei penale nu au fost anexate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări.

Termenul executării pedepsei aplicată inculpatului a fost calculată din 21.09.2016, cu includerea în acest termen a perioadei aflării acestuia în stare de arest de la 21.11.2015 până la 21.09.2016.

5. Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a conchis, că prima instanță judecând cauza penală, a apreciat probele potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Vitebschi Maxim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal cu indicii de calificare - *tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate reieșind din cercetarea următoarelor probe: declarațiile părții vătămate Bodnariuc Ion; declarațiile martorilor Bodnariuc Tatiana și Hristiuc Roman; plângerea părții vătămate Bodnariuc Ion (f.d.8); informația parvenită în IP Bălți la 01.08.2015 (f.d.9); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.08.2015, cu foto tabel (f.d.10-12);

proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 14.11.2015 (f.d.21); raportul de expertiză medico-legală nr. 352 D din 05.09.2015 (f.d.34); certificat de la medicul narcolog - psihiatru (f.d.94-95, 097); revendicare (f.d.100); proces verbal de reținere din 21.11.2015 (f.d.120).

Instanța de apel a conchis, că nu pot fi reținute solicitările apărătorului referitor la recalificarea acțiunilor inculpatului Vitebschi Maxim de la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la art. 186 alin. (2) Cod penal, deoarece latura obiectivă a furtului se realizează prin sustragerea pe ascuns a bunului altei persoane, iar latura obiectivă a tâlhăriei este realizată prin două acțiuni: acțiunea de sustragere; acțiuni violente periculoase pentru viața și sănătatea persoanei sau amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Ținând cont de leziunile corporale suportate de către partea vătămată Bodnariuc Ion, precum și declarațiile acestuia în cadrul cărora acesta indică direct la inculpat ca la persoana de care a fost agresată, iar în cumul cu circumstanțele respective persistând și sustragerea telefonului mobil al victimei, instanța de apel a conchis, că este evident că acțiunile lui Vitebschi Maxim se încadrează în baza art. 188 Cod penal, din care motiv instanța de apel a respins solicitarea respectivă a apelantului, apreciind-o ca fiind o metodă de ușurare a pedepsei inculpatului, în circumstanța în care sancțiunea articolului 186 alin.(2) Cod penal este mai blândă.

Referitor la mențiunea apărătorului din apel cu privire la declarațiile martorului Bodnariuc Tatiana, care a indicat la un bărbat de 45-50 ani, instanța de apel a evidențiat starea psihologică a acesteia, care pe timp de noapte (orele 02:00) văzându-și soțul rănit ar fi putut confunda vârsta inculpatului, care este mai tânăr decât vârsta indicată, astfel aceste argumente nefiind relevante întru modificarea soluției adoptate de instanța de fond.

Instanța de apel a respins și argumentul avocatului referitor la obiectul cu care au fost cauzate leziuni părții vătămate, deoarece termenul de "piatră" poate include în sine mai multe sensuri, inclusiv și o "bucată de bordură" care a fost indicat de martorul Bodnariuc Tatiana, ca fiind văzut de aceasta la locul comiterii infracțiunii.

Declarativ a fost apreciat și argumentul apelantului referitor la faptul, că la emiterea sentinței de condamnare a inculpatului au fost luate în considerație doar declarațiile părții vătămate Bodnariuc Ion, deoarece vinovăția inculpatului a fost constatată reieșind din cumulul de probe care sunt anexate la dosar și care au stat la baza sentinței de condamnare.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, în opinia instanței de apel, prima instanță la stabilirea acesteia a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, astfel, pedeapsa aplicată inculpatului corespunzând gravității faptelor și personalității inculpatului, în raport cu pericolul social concret al faptelor comise și atitudinea procesuală pe care a avut-o inculpatul pe parcursul judecării cauzei.

La caz nefiind prezente circumstanțe agravante și atenuante. Inculpatul anterior fiind condamnat, având antecedente penale nestinse, nu a recunoscut vina, astfel în opinia instanței de apel, prima instanță corect i-a stabilit pedeapsa inculpatului în baza art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal pe un termen de 8 ani și 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

6. Împotriva hotărârilor adoptate au declarat recursuri ordinare inculpatul și avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului.

6.1. Inculpatul, declarând recurs ordinar la 29.10.2016, prin intermediul oficiului poștal, fără a invoca expres temeiuri de recurs prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor adoptate în prezenta cauză penală privind condamnarea sa, cu pronunțarea unei hotărâri privind recalificarea acțiunilor inculpatului de la art.188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal indicând următoarele argumente:

- la materialele cauzei penale nu sunt anexate probe prin care să fie confirmat faptul că a săvârșit infracțiunea incriminată;

- în cadrul urmăririi penale nu i-au fost satisfăcute cerințele privind efectuarea măsurilor procesual penale în vederea stabilirii adevărului și anume: recunoașterea persoanei care a săvârșit infracțiunea de către martori, confruntare cu aceștia și acordarea unui avocat;

- în cadrul urmăririi penale a depus declarații sub presiunea colaboratorilor organelor de drept.

Menționează că, de fapt, a observat partea vătămată, când acesta deja era însângerat și l-a ajutat să se deplaseze acasă.

Consideră că la baza condamnării sale nu pot sta declarațiile părții vătămate și ale soției acestuia deoarece sunt contradictorii și neconcrete, deoarece nu cunosc cine concret este persoana care a comis infracțiunea.

6.2. Avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului declarând recurs ordinar la 03.11.2016, prin intermediul oficiului poștal, invocând temei de recurs prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor adoptate în prezenta cauză penală privind condamnarea inculpatului și pronunțarea unei hotărâri privind recalificarea acțiunilor inculpatului de la art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal în baza art. 186 alin.(2) Cod penal, indicând următoarele argumente:

- faptei săvârșită i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- la baza sentinței au fost puse declarațiile părții vătămate, care în viziunea recurentului, sunt contradictorii, deoarece la diferite etape ale procesului penal au fost diferite și anume neindicând concret că a văzut persoana care i-a aplicat lovitura;

Consideră, că nu pot fi apreciate drept probe care confirmă vinovăția inculpatului nici declarațiile martorilor, care de fapt nu sunt martori oculari.

7. Procurorul a depus referință pe marginea recursurilor ordinare declarate, pledând pentru declararea inadmisibilității acestora ca fiind vădit neîntemeiate.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs*

verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal atestă, că potrivit conținutului recursurilor ordinare declarate în cauză recurenții consideră, că instanțele de fond au admis o eroare, încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal, deoarece consideră că acțiunile inculpatului urmau a fi încadrate în baza art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal, prin urmare, instanța de recurs ordinar urmează să supună verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă: *faptei săvârșită i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Reieșind din prevederile legale și practica judiciară stabilită, pentru verificarea existenței temeiului, prevăzut în art. 427 alin. 1) pct. 12) Cod de procedură penală instanța de recurs trebuie să țină seama de fapta săvârșită, așa cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, dar va supune unui control riguros încadrarea juridică a faptelor stabilite, verificând dacă acestea au fost încadrate corect potrivit normei penale.

În speța dată, inculpatul Vitebschi M. a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală și condamnat prin sentința menținută de instanța de apel în baza art.188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal.

În acest sens Colegiul reține, că solicitarea expusă în recursurile ordinare declarate privind casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri prin care acțiunile inculpatului să fie încadrate în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal este una neîntemeiată, din motiv că instanța de apel, apreciind probele în sensul art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, motivându-și soluția care pe larg este expusă în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs o însușește și motivarea căreia nu consideră necesar de a o reitera, deoarece instanța de apel corect a ajuns la concluzia privind condamnarea inculpatului Vitebschi M., deoarece în acțiunile lui sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal, *tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Totodată, Colegiul menționează, că potrivit prevederilor art. 27, 414 alin. (1) și (2) Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor

cauzei în alt sens decât cel pe care îl propun recurenții este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Colegiul penal consideră neîntemeiate alegațiile din recursul ordinar declarat de către inculpat potrivit cărora organul de urmărire penală nu i-a satisfăcut cerințele privind efectuarea măsurilor procesual penale în vederea stabilirii adevărului și anume: recunoașterea persoanei care a săvârșit infracțiunea de către martori, confruntare cu aceștia și acordarea unui avocat, deoarece în cadrul urmăririi penale a fost întocmit proces verbal de recunoaștere după fotografie din 14.11.2015 (f.d.21, vol. I), conform căruia, martorul Hristiuc R. l-a recunoscut pe Vitebschi M. ca persoana care la 02.08.2015 l-a rugat să procure un telefon mobil de model Samsung Solid.

Potrivit procesului verbal de confruntare din 27.11.2015 dintre Vitebschi M. și martorul Hristiuc R. (f.d.148), Vitebschi M., fiind asistat de avocat, a recunoscut cele relatate de către martorul Hristiuc R. că la 02.08.2015 l-a rugat să procure un telefon mobil.

Mai mult decât atât, potrivit procesului - verbal privind informarea inculpatului despre finisarea urmăririi penale și procesului - verbal privind prezentarea materialelor dosarului, ambele din 22.12.2015 (f.d.166, 167, vol. I), inculpatul fiind asistat de avocat nu a formulat careva cereri, demersuri sau obiecții asupra actelor și acțiunilor organului de urmărire penală.

Colegiul penal constată, că sunt neîntemeiate și argumentele inculpatului potrivit cărora în cadrul urmăririi penale acesta ar fi depus declarații sub presiunea colaboratorilor organelor de drept.

În acest sens, Colegiul penal constată că, potrivit procesului verbal de reținere din 21.11.2015 (f.d.120, vol. I), inculpatul fiind asistat de avocat nu a indicat că a fost maltratat de către colaboratorii de poliție și nu a solicitat examinarea medicală, deși i-au fost aduse la cunoștință și explicate drepturile și obligațiile de bănuț în prezența avocatului (f.d.117-118, vol. I).

Conform, procesului verbal de audiere a bănuțului din 22.11.2015 (f.d.122, vol. I), scris personal de către inculpat în prezența avocatului, Vitebschi M. nu a indicat că a fost maltratat de către colaboratorii de poliție. Fapt neindicat de către Vitebschi M. nici în cadrul audierii în calitate de învinuit (f.d.135, 165, vol. I).

Totodată, Colegiul penal menționează, că inculpatul pe parcursul urmăririi penale, precum și în cadrul cercetării judecătorești, fiind asistat de avocat, a pledat nevinovat indicând, că nu a comis infracțiunea ce i se incriminează, astfel, instanța de recurs constată, că este lipsit de careva suport legal și credibilitate, argumentul inculpatului potrivit căruia în cadrul urmăririi penale a depus declarații sub presiunea colaboratorilor organelor de drept.

Mai mult decât atât, Colegiul penal constată că, de fapt, la baza sentinței, menținută prin decizia instanței de apel au fost puse declarațiile inculpatului depuse în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, potrivit cărora inculpatul, la fel, pledează nevinovat.

Astfel, Colegiul penal constată, că în speța supusă examinării nu sunt prezente erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală.

Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursurile ordinare urmează a fi declarate inadmisibile ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de de către inculpat și de către avocatul Guțu Liubovi în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Vitebschi Maxim XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **09 martie 2017**.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti